

by žalobci byla dána náhrada za nepoužitou dovolenou za léta 1921—1924 částkou 3000 Kč, zároveň však že pro příští dobu nebude mu za nepoužitou dovolenou nic zapláceno. Jest bez významu posléze, i kdyby mu byla slíbena bývala odměna za nepoužitou dovolenou, a rovněž zda věděl o tomto usnesení valné hromady, čili nic, žalobci nepřisluší nárok ten proto, že neprokázal, že o dovolenou žádal a že mu její poskytnutí bylo odepřeno.

Nejvyšším soudem nevyhověl dovolání mimo jiné z těchto

důvodů:

Pokud jde o dovolatelem požadované odškodnění za nepoužitou dovolenou, jest dbáti ustanovení § 17 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák., které jest, pokud jde o dobu dovolené a její udělování (§ 40), povahy práva velícího. Žádati zákonitou dovolenou jest právem zaměstnancovým, udělení jí, jest zaměstnavatelovou povinností. Z toho plyne, že zaměstnanec není povinen domáhati se dovolené, a uváží-li se, že jí má právo žádati v každém roce služebním, sluší usuzovati, že jí pozbývá, neuplatní-li v tom kterém roce své právo v čas, neboť v uplatňování práva na dovolenou spočívá vzdání se dovolené. Vnucovati dovolenou není zaměstnavatel povinen, není tudíž zaměstnanec oprávněn žádati po uplynutí služebního roku ani dovolenou, ani peněžní náhradu za ni, jakž plyne ze svrchu uvedeného ustanovení. Nepřisluší tedy dovolateli nárok na požadované odškodnění za dovolenou v letech 1925 a 1926 už proto, poněvadž v těchto letech nároku na dovolenou proti žalované jako své zaměstnavatelce neuplatnil, a za rok 1927 proto, poněvadž jej uplatnil až po rozvázání služebního poměru.

Čís. 9435.

Nezdatnost (§ 1315 obč. zák.) jest sice vlastností trvalou, lze však na ni usuzovati i z jednoho případu a po případě i z napotomního chování.

Vyhláška obce o čišění chodníků zavazuje osoby jí dotčené.

Domovník byl nezdatným, nedbal-li úředních předpisů o posypávání chodníku a po úrazu chodník opět neposypal.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1929, Rv II 92/29.)

Žalobkyně upadla na neposypaném chodníku před domem žalovaného a poranila se. Žalobní nárok na náhradu škody byl uznán důvodem po právu soudy třech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Výtky činěné napadenému rozsudku po stránce právní jsou liché. Jest pravda, že pojem nezdatnosti ve smyslu § 1315 obč. zák. jest vymezen v rozhodování nejvyššího soudu jako trvalá vlastnost zjednané

osoby na rozdíl od pouhé neopatrnosti v jednotlivém případě. Než z toho nijak neplyne, že nelze na tuto trvalou vlastnost usuzovati z jediného případu a že nelze při tom hleděti k okolnostem, jež následovaly úrazu, neboť již první poklesek zjednané osoby může býti takový, že zřejmě poukazuje na její nezdatnost, a i okolnosti, jež následovaly úrazu, mohou nasvědčovati tomu, že nejde o případ ojedinělé nedbalosti, nýbrž o nezdatnost zjednané osoby. Nezdatnost tuto ovšem musí tvrditi a dokázati žalobce (poškozený), leč by břímě průkazní bylo zvláštním předpisem zákona přesunuto na škůdce, jak tomu na příklad jest v § 1320 obč. zák. Než tento důkaz žalobkyně provedla, neboť byly zjištěny skutečnosti, opodstatňující závěr, že domovnice Marie S-ová byla osobou nezdatnou, najmě, uváží-li se, že si nevšíkala ani úředních předpisů, a že, ačkoliv se již přihodil úraz, o něž jde, v pozdější době chodník před domem opět neposypala, ač bylo náledí a u jiných domů chodníky byly posypány. Že by tato nezdatnost musela býti patrná, zákon nežadá, neboť § 1315 obč. zák. nemluví o patrné nezdatnosti. Pravdou jest, že žalovaná nemohla zabrániti ustavičnému padání sněhu, ale nic jí nebránilo, aby se neřídila vyhláškou městské rady v Z. ze dne 11. ledna 1923, čís. 881 ohledně čištění chodníků, a, pokud dovolání, poukazujíc k předpisu § 1311 obč. zák., tvrdí, že ona vyhláška není zákonem, stačí dovolatele odkázati k tomu, co v této příčině uvedl již odvolací soud, totiž, že vyhláška byla vydána obcí u výkonu bezpečnostní policie v mezích zákonem jí vytčených a že tudíž jde o předpis vízící osoby jím dotčené. Byl tudíž žalovaný povinen postarati se o to, by chodník před jeho domem při náledí nebo, když následkem rozšlepaného sněhu stal se hladkým a kluzkým, jak tomu bylo v tomto případě, byl vždy nejen čistěn, nýbrž i řádně posypán. Použil-li žalovaný k tomu, jak dolíčeno, osoby nezdatné, ručí za škodu, kterou tato osoba v této vlastnosti způsobila žalobkyni.

Čís. 9436.

Pojišťovací smlouva.

Nebyla-li správná a pravdivá odpověď pojistníkovra jednatelra pojišťovny v návrhu správně zapsána, čehož si pojistník při podpisu návrhu nevšíml, zavinil nesprávnou odpověď jednatel pojišťovny. Odstup pojišťovny od smlouvy byl tu po případě neplatný a právně bezúčinný.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1929, Rv II 121/29.)

Žalobě pojištěnce proti pojišťovně o zaplacení pojistného za škodu způsobenou požárem bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalovaná pojišťovna odpírá, pokud lze seznati z dovolacího spisu, žalobci výplatu pojistného co do výše již nesporného ien ještě z důvodu, že žalobce na otázku danou mu při sepisování návrhu na pojištění,